

Een nieuwe
CHIROGROEP

opstarten

INHOUDSOPGAVE

- Inleiding
- Buurtpotentieel
 - Blinde vlek
 - Buurtonderzoek
- Wat is dat eigenlijk, een Chirogroep?
 - Basiswaarden
 - Hoe ziet een Chirogroep er uit?
 - Afdelingen
 - Chirokieren
 - Regelmatische basis
 - Experimenteren
- Start!
 - Een trekker en een stuurgroep
 - Een trekker
 - Een stuurgroep
 - De hoofdingrediënten van een Chirogroep
 - Leidingsploeg
 - Een lokaal
 - Leden
 - Werkingsmiddelen
 - Netwerk
 - Administratie
- Na de opstart
- Leidingsploeg versterken
- Zichtbaarheid verhogen en netwerk versterken
- Contact met de ouders
- Jeugdraad
- Evalueren
- Leestips

INLEIDING

De Chiro is de **grootste jeugdbeweging van Vlaanderen**. Daar zijn we erg trots op. In 2017 tellen we maar liefst 902 groepen. Toch zien we dat er nog veel steden, gemeenten en wijken zijn waar geen jeugdbeweging (meer) is. Dat noemen we '**blinde vlekken**'. Verder zien we dat het aantal Chirogroepen ieder jaar daalt. Chirogroepen fusioneren of gooien de handdoek in de ring. We vinden dat uiteraard jammer, vooral omdat we alle kinderen en jongeren de kans willen geven om aan Chiro te doen. De Chiro is **gemeenschapsgericht** en dus trots op haar lokale verankering.

Soms komen er vragen tot bij gewesten, verbonden of nationale Chiromedewerk(st)ers van mensen die een oude Chirogroep nieuw leven willen inblazen, hun huidige werking grondig willen veranderen of een totaal nieuwe Chirogroep willen opstarten. We kunnen dat uiteraard alleen maar aanmoedigen. Een nieuwe Chirogroep uit de grond stampen is echter niet iets dat je snel even doet. Het vraagt voorbereidingswerk, tijd, middelen en opvolging. Met deze brochure willen we alvast een kapstok aanbieden.

De context waarin je een Chirogroep wilt opstarten, kan variëren. Sommige mensen willen een oude groep nieuw leven inblazen, anderen willen een groep oprichten in een wijk waar nog nooit een Chirogroep was. De stappen die je best volgt, zijn dus altijd anders. Wij schetsen enkele aandachtspunten. We geven dus richtlijnen ter inspiratie, maar je hoeft die niet strikt te volgen. Elke context vraagt immers een aanpak op maat.

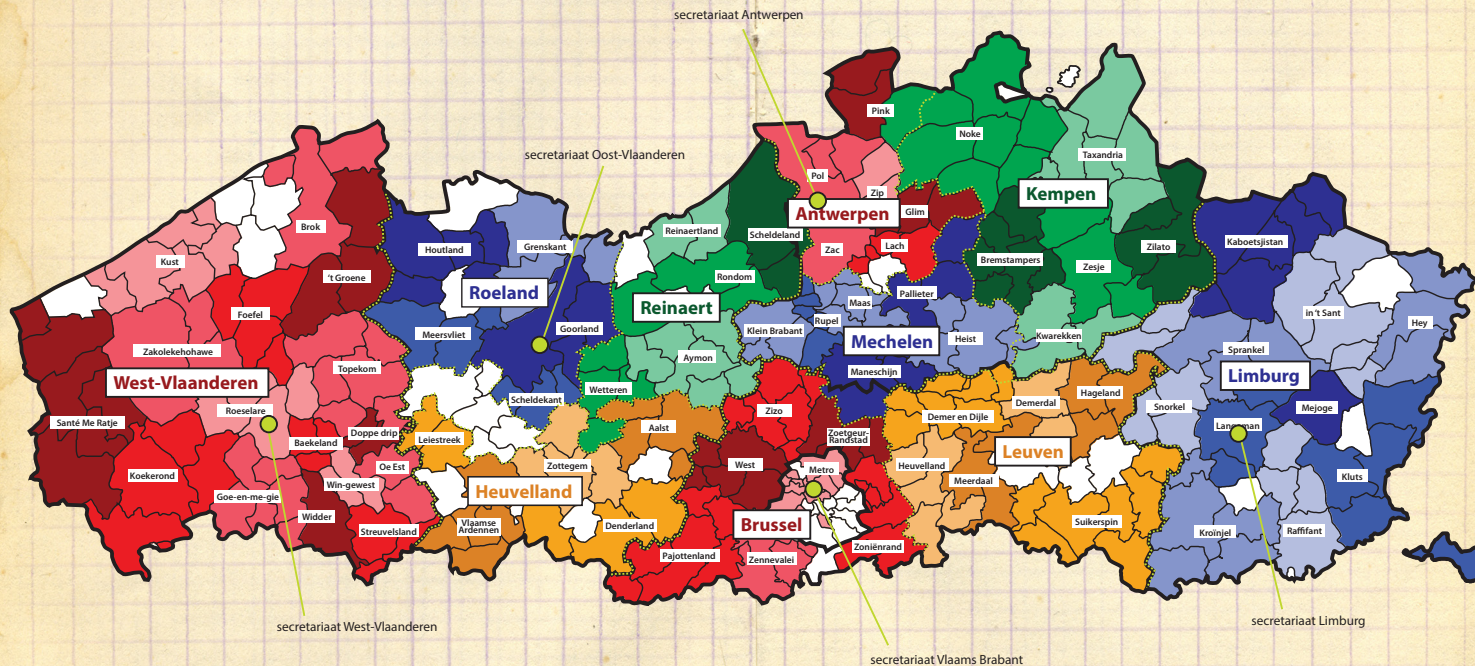
Een nieuwe Chirogroep oprichten zal een **beetje trial-and-error** zijn, ook met deze brochure. Gelukkig sta je er niet alleen voor en kun je op heel wat ondersteuning rekenen. Zo kun je bijvoorbeeld

het **gewest** aanspreken. Een gewest bestaat uit Chirovrijwilligers die een regio van lokale Chirogroepen ondersteunen. Zij hebben heel wat expertise over wat een Chirogroep allemaal nodig heeft, en kunnen je dus ongetwijfeld helpen. Het gewest kent ook andere Chirogroepen en partners in je buurt, dus zijn zij zeker een belangrijk aanspreekpunt om je netwerk te verruimen en versterken. Ook kun je het gewest aanspreken om de opstart van je Chirogroep praktisch

en inhoudelijk te ondersteunen. Het is ook belangrijk dat ze na de opstart een eerste aanspreekpunt blijven bij vragen of problemen. Het gewest kan op zijn beurt ondersteuning krijgen van een **verbond**.

Op zoek naar de contactgegevens van je gewest of verbond? Contacteer dan het Chirosecretariaat (Kipdorp 30, 03-231 07 95), zij kunnen je zeker verder helpen.

BUURTPOTENTIEEL

Je wilt een Chirogroep opstarten. Fijn! Voor je begint, is het verstandig om te onderzoeken of er hiervoor mogelijkheden zijn in je buurt. Vaak komt het idee om een Chirogroep op te richten al vanuit een aanvoelen van een nood, of het opvangen van klanken in de buurt. **Je leert de buurt het beste eerst kennen**, zodat je een Chirogroep kunt oprichten op maat van de buurt. In de eerste plaats bekijk je welk vrijetijdsaanbod voor kinderen en jongeren er al aanwezig is en of een Chirogroep hierbij een meerwaarde kan bieden. Daarnaast onderzoek je welke gezinnen, kinderen en jongeren (kortom: jouw doelgroep) er in jouw buurt wonen en welke hun interesses zijn. Je buurt zal de eigenheid van je Chirogroep (mee) bepalen.

BLINDE VLEK

Als je van plan bent een nieuwe Chirogroep op te starten, is dat waarschijnlijk omdat je een nood of gebrek aan een jeugdbeweging of vrijetijdsbesteding voor kinderen en jongeren opmerkt in je buurt. Toch is er in je buurt soms wel al een aanbod aan vrijetijdsactiviteiten voor jongeren. Daarom onderzoek je best of jouw buurt zich in een **blinde vlek** bevindt. Zo kun je beter inschatten of een nieuwe Chirogroep wenselijk is.

We definiëren een blinde vlek als een aantal vierkante kilometer zonder vergelijkbaar jeugdwerk. Hoeveel vierkante kilometer dat dan is, hangt af van de context: in een stad is die bijvoorbeeld heel anders dan in een dorp.

Chirojeugd Vlaanderen houdt een overzicht bij van zulke blinde vlekken, dus het is interessant om hier eerst navraag naar te doen. Dat kan door een mailtje te sturen naar costa@chiro.be.

Om een genuanceerd beeld te krijgen van het aantal kinderen en jongeren in je buurt of gemeente, jeugdwerkinitiatieven en andere vrijetijdsbestedingen (bijvoorbeeld sportverenigingen, muziekscholen of kunstacademies), is de **jeugddienst** een ideale partner. Een jeugddienst of jeugdconsulent is de expert op het gebied van kinderen en jongeren en hun vrijetijdsbesteding in jouw gemeente. Gebruik die expertise: spreek je jeugdconsulent of jeugddienst aan en bespreek jouw idee om een nieuwe Chirogroep op te richten. De jeugddienst/jeugdconsulent zal je hier graag advies in geven en je ondersteunen.

Is er al een (uitgebreid) aanbod aan jeugdbewegingen of andere vrijetijdsbestedingen voor kinderen en jongeren in de nabije omgeving? Dan kan het interessanter zijn om naar een andere locatie uit te kijken. Dat betekent echter niet sowieso dat er geen ruimte meer is voor een extra Chirogroep. Zo is het bijvoorbeeld mogelijk dat een bestaande Chirogroep in de buurt enorm veel leden heeft of zelfs een wachtlijst, of dat kinderen en jongeren uit een bepaalde wijk

niet bereikt worden. Daarom is het des te belangrijker om je buurt eens grondig onder de loep te nemen.

Bij Chiro Schaarbeek...

De eerste stap in de opstart van Chiro Schaarbeek was een infoavond, waarbij de hele buurt werd uitgenodigd. Het doel was om vast te stellen of er enthousiasme en draagkracht was om een nieuwe Chirogroep op te richten. Onder andere mensen van de naburige scoutsgroep, ouders van scholen in de buurt en medewerk(st)ers van het Gemeenschapscentrum kwamen hier naartoe en gaven ideeën.

BUURTONDERZOEK

Dus: je onderzocht of er al een jeugdbeweging is in de buurt. Er blijkt nog plaats te zijn voor een jeugdbeweging. Nu leg je best de vinger aan de pols waar de kinderen en jongeren in de buurt nood aan hebben. Bij de oprichting van een nieuwe Chirogroep kies je het beste voor een **groep op maat van de buurt**.

Onderzoeken wat kinderen en jongeren willen, is niet makkelijk. Soms weten ze zelf niet waar ze nood aan hebben, of vinden ze iets nog niet leuk omdat ze het nog niet kennen. Kijk dus eens rond in de buurt en zoek naar de plaatsen waar jongeren samenkomen. Wie komt waar bijeen? Als je weet wat kinderen en jongeren graag doen in de buurt kun je hen makkelijker bereiken. Gaan de jongeren vaak voetballen op een pleintje in de buurt? Ga dan met je leidingsploeg (als je die al hebt) eens naar dat pleintje en organiseer er een informele voetbalmatch. Zo maak je een brug. Spreek hen aan en vraag hen wat ze graag doen. Zorg dat je de **jongeren kent en dat je weet wat hen bezighoudt**.

Misschien is er wel een ander populair jeugdwerkeraanbod in de buurt. Bestudeer hun aanpak dan eens. Wat maakt dat het zo populair is? Kunnen jullie elementen van hun werking toepassen in jullie toekomstige Chirogroep? Misschien kunnen jullie je werkingen wel op elkaar afstemmen, of **samenwerken als partners**?

Bij het bepalen van de **randvoorwaarden** van jullie Chirogroep hou je best rekening met de observaties die jullie gemaakt hebben over de buurt. Wil je een Chirogroep oprichten in een buurt met een hoog armoedecijfer? Dan hou je hier bij het vastleggen van het lidgeld best rekening mee. Ook belangrijk: Is er al voor elke doelgroep een aanbod? Als er in jouw buurt al heel wat organisaties aan de slag gaan met jongens, kan het interessant zijn om een meisjesgroep te beginnen.

Bij Chiro Schaarbeek...

Na een enthousiaste reactie tijdens een eerste infoavond in Schaarbeek werden enkele partners samengebracht om mee na te denken over wat Chiro Schaarbeek kon betekenen in de buurt. Die partners waren mensen uit het jeugdwerk, de gemeente (onder andere medewerkers van het gemeenschapscentrum), onafhankelijke organisaties (bijvoorbeeld Groep Intro) en ook geïnteresseerden die heel wat connecties hadden. De grote lijnen werden uitgetekend: Chiro Schaarbeek wilde onder andere een afspiegeling zijn van de buurt, een laagdrempelige werking aanbieden, een eigen lokaal hebben en een Nederlandstalige werking zijn, maar waar iedereen welkom is (er moest bijvoorbeeld niet bewezen worden dat kinderen naar een Nederlandstalige school gaan, of dat ouders Nederlands spreken).

In gemeenten of steden waar nog nooit een Chirogroep geweest is, kan het moeilijker zijn om leden te vinden. Kinderen en ouders weten misschien niet goed **wat een jeugdbeweging is**. Bevrraag hen over wat ze al weten over de Chiro, de scouts en dergelijke meer. Naar de jeugdbeweging gaan, is immers niet voor elk kind vanzelfsprekend. Wanneer de kinderen en jongeren de jeugdbeweging nog niet kennen, zal je iets meer moeite moeten doen voor ledenwerving. Je zal de ouders extra uitleg moeten geven over wat een jeugdbeweging precies is en doet.

EEN BROCHURE voor ouders

Chiro is voor **alle** kinderen en jongeren van 6 tot 18 jaar.
Spel, plezier en beweging zijn het belangrijkste!

Chiro is de officiële Nederlandstalige organisatie voor kinderen en jongeren

Bestel via het nationaal Chirosecretariaat de **ouderbrochures**. Je haalt ze af in De Banier, of we sturen ze op (dan betaal je verzendingskosten). Er zijn ook tweetalige versies met Nederlands, Bulgaars, Arabisch, Frans en Engels voor ouders die niet zo goed Nederlands begrijpen.

WAT IS DAT EIGENLIJK, EEN CHIROGROEP?

Je hebt besloten om een Chirogroep op te richten. Maar wat is dat nu eigenlijk, Chiro? Voor mensen die al jarenlang naar de Chiro gaan/gingen, of die de Chiro gewoon kennen, lijkt het vanzelfsprekend. Je zou het niet geloven als doorgewinterde Chiroman of -vrouw, maar er zijn toch heel wat mensen die niet weten wat dat betekent. Chiro is niet zomaar op één manier te omschrijven, want er zijn zoveel manieren waarop je een groep kunt organiseren. **Chiro maak je zelf.** Er zijn wel een aantal zaken die Chiro echt Chiro maken. Chirojeugd Vlaanderen kiest er namelijk voor om te werken rond enkele basiswaarden en er zijn enkele praktische voorwaarden of richtlijnen zoals leeftijds grenzen, samenstelling, enz.

BASISWAARDEN

*“Niet zomaar een zondag,
niet zomaar een dag,
niet zomaar een spel,
van alles goed en wel.
Niet zomaar de tijd passeren,
vraag en aanbod consumeren.
Iets dat heel je leven raakt,
en waar je samen werk van maakt.”*

Dit refrein van het traditionele Chiroliedje 'Niet zomaar een zondag' toont dat er meer zit achter de wekelijkse spelnamiddag in de Chiro. **Spel** staat centraal, en vanuit spel is Chiro ook een leerschool waarin kinderen en jongeren ervaringen opdoen, leren samenleven met anderen en reflecteren op zichzelf en op de wereld om hen heen. Ook Chirojeugd Vlaanderen verkondigt plichtig: "I have a dream!" Die droom kunnen we samenvatten in **drie basiswaarden**: graag zien, rechtvaardigheid en innerlijkheid. Iedereen verdient het immers om graag gezien te worden, opdat talenten zich volop kunnen ontplooiën. Ook komen we op voor een rechtvaardige samenleving waar iedereen een eerlijke kans krijgt. Daarbij willen we stimuleren om stil te staan en te reflecteren op wat ons beweegt, wat ons raakt en om (zelf)bewust in het leven te staan. Door een houding aan te scherpen die gebaseerd is op die waarden, willen we kinderen en jongeren mee vormen tot kritische wereldburgers. Op die manier is Chiro geen eiland, maar staan groepen in wisselwerking met de brede **gemeenschap**.

Er zijn verschillende manieren waarop we aan die waarden werken. Een eerste is om stevast het groepsgebeuren centraal te stellen: spelen, eten, vergaderen, op uitstap gaan, in tenten slapen, op kamp gaan, babbelen of gewoon nietsdoen, het gebeurt **samen, in groep**. Hieruit ontstaan hechte vriendschappen en de leukste herinneringen,

maar je leert ook samen te leven met mensen met wie het niet of minder goed klikt. In groep leer je verder te kijken dan je eigen 'ik' en niet enkel in je eigen belang te handelen. Dat uit zich bijvoorbeeld sterk in het feit dat Chiroleiding zich vrijwillig engageert in hun vrije tijd.

In groep willen we ruimte laten voor de interesses en talenten van iedereen. Iedereen zou de kans moeten krijgen om mee vorm te geven aan de groep en hier mee **verantwoordelijkheid** in op te nemen. Iedereen is welkom, ongeacht interesses, talenten, afkomst, geardeheid, enz. Met andere woorden: Chiro is **inclusief**. Bovendien willen we onze droom verwezenlijken vanuit de **ervaringen** die kinderen en jongeren opdoen. Door al spelend te ontdekken, te leren en samen dingen te doen, creëer je een bepaalde sfeer, staan kinderen en jongeren open voor **verwondering**. Zo krijg je een 'Chirogevoel' dat moeilijk te benoemen is, maar wel altijd sterk aanwezig is in heel wat ervaringen binnen de Chiro. De manier waarop kinderen en jongeren samenleven, kansen grijpen, verantwoordelijkheid opnemen en verwonderd geraken binnen een (Chiro)groep willen we weerspiegeld zien in hoe die kinderen en jongeren ook een deel van de samenleving zijn.

Bij Chiro 't Klontje...

Omdat Chiro 't Klontje nieuw was, en het leeuwendeel van de leidingsploeg nooit in een Chirogroep zat, was het niet eenvoudig om een Chiro-identiteit te vormen. De Chirokieren hielpen daar wel bij. Verder hebben ze zelf heel wat tradities zelf geïnstalleerd, en enkele zaken overgenomen van een Chirogroep waar een leidster vroeger in zat, zoals de formatie. In het begin liep de leiding stage bij andere Chirogroepen. Door een dag over het muurtje te kijken, konden ze heel wat gebruiken overnemen. Ook door aan activiteiten van het gewest deel te nemen en zich in te schrijven voor de Animatorcursus kregen ze heel wat tips van andere groepen.

HOE ZIET EEN CHIROGROEP ERUIT?

AFDELINGEN

Vanaf zes jaar, oftewel wanneer je in het eerste leerjaar zit, ben je welkom bij de Chiro. Als jullie kiezen om de minimumleeftijd op te trekken, mag dat. Kinderen jonger dan zes jaar toelaten, mag dan weer niet. Dat is een afspraak die we met andere jeugdbewegingen gemaakt hebben.

De meeste Chirogroepen werken met afdelingen per leeftijdscategorie. Binnen de Chiro werken we met groeilijnen. Dat is een hulpmiddel om inzicht te krijgen in de **leefwereld** van je leden. Je leden zijn immers niet zomaar verdeeld in afdelingen. Ze zitten bij elkaar omdat ze ongeveer dezelfde leeftijd en dus meestal ook kennis, kansen en mogelijkheden hebben. In een **groeilijn** lees je wat je leden belangrijk vinden, wat ze kunnen en wat hen bezighoudt. Je ontdekt er hoe je daar met de leiding het beste op inspeelt. De groeilijnen vind je op chiro.be/afdelingen.

Een overzicht van de afdelingen en hun leeftijd:

RIBBELS
6-7 JAAR

SPEELCLUB
8-9 JAAR

RAKWI'S
10-11 JAAR

TITO'S
12-13 JAAR

KETI'S
14-15 JAAR

ASPI'S
16-17 JAAR

Hoe jullie de **afdelingen** vormgeven, beslissen jullie zelf. Veel Chirogroepen werken met zes afdelingen, maar het mag ook helemaal anders! Sommige groepen werken met een +12-afdeling en een -12-afdeling. Andere groepen zetten de aspi's en de keti's samen. Mogelijkheden genoeg. Aan jullie de keuze.

Bij Chiro Schaarbeek...

Chiro Schaarbeek koos ervoor om zich bij hun opstart te richten op lagerschoolkinderen. Er zijn drie afdelingen: ribbels, speelclub en rakwi's, waarbij meisjes en jongens samen in een afdeling zitten.

Wanneer de leden achttien jaar zijn, hoeven ze zeker niet te stoppen bij de Chiro. Leden kunnen **doorgroeien tot leiding**. De leidingsploeg bestaat uit vrijwilligers. Er zijn geen strikte voorwaarden waar leiding aan moet voldoen. We verwachten natuurlijk wel dat leiding over een basis aan pedagogische capaciteiten en een gezonde dosis gezond verstand beschikt. De Chiro biedt heel wat cursussen, vorming en andere handvaten aan om leiding in hun begeleidingstaak te versterken. Zo kun je bijvoorbeeld een Animatorcursus volgen (zie chiro.be/vorming).

CHIROKLAREN

De Banier biedt een groot gamma aan Chiroklerden aan. Die kleren zijn **niet verplicht**. Toch zijn er goede redenen om voor Chiroklerden te kiezen. Je hebt maar één blik nodig om te zien: dat is Chiro. Iedereen is anders in een Chirogroep en toch **horen ze samen!** In de Chiro willen we niemand verplichten om iets te dragen waar die zich niet goed in voelt. Daarom zijn er veel mogelijkheden: sweaters, hemden, T-shirts, topjes, broekshorten, lange broeken, enz. Binnen de Chiro kiezen we voor een **'klean'-principe**. Dat staat voor: kwaliteit, levendig, eerlijk, aanvaardbare prijzen en nieuw. De kleren worden op een eerlijke en rechtvaardige manier gemaakt, in correcte omstandigheden. Dat heeft een kostenplaatje. Een Chirobroek of short kost al snel 90 euro. Veel Chirogroepen kiezen ervoor om van de groepskas verschillende stuks aan te kopen, of zetten een **tweedehandssysteem** op. Dat is vooral handig voor de jongste afdelingen, aangezien zij snel uit hun kleren groeien. Bedenk zeker of jullie ook zo'n systeem willen/kunnen organiseren. Weet dat je hier financiële steun voor kunt aanvragen bij het Solidariteitsfonds van de Chiro (zie chiro.be/solidariteitsfonds).

REGELMATIGE BASIS

Chirogroepen organiseren **werking op een regelmatige basis**. Meestal is dat wekelijks, maar daar kun je van afwijken. De meeste groepen organiseren activiteiten op zaterdag of zondag, maar jullie kiezen zelf wanneer jullie dat doen. Zo werkt bijvoorbeeld Chiro Bint in Brussel op woensdagnamiddag. Naast de regelmatige werking organiseren de meeste groepen een **Chirokamp** in de zomervakantie. Als jullie werking daar niet klaar voor is, kun je er best een jaartje mee wachten. Het is natuurlijk wel een leuke 'kers op de taart' als afsluiter van je werkjaar.

EXPERIMENTEREN

Je hebt het waarschijnlijk al door. Je krijgt als Chirogroep erg **veel keuzevrijheid**. Maak daar zeker gebruik van. Misschien hebben jullie helemaal geen lokaal nodig, maar spreek je gewoon wekelijks af in het park. Of misschien werkt het in jouw buurt beter om een kamp gewoon in jullie lokalen te laten doorgaan omdat het de drempel verlaagt. Wie zegt trouwens dat zo'n kamp in de zomer moet gebeuren? Door strategisch buiten de lijntjes van de traditionele Chirowerking te kleuren, blijf je **op maat van de buurt**. Dat kunnen we alleen maar aanmoedigen. Als basis blijven de Chirowaarden, zoals eerder benoemd, natuurlijk wel gelden.

Bij Chiro Schaarbeek...

"Het voordeel van een nieuwe Chirogroep opstarten, is dat je jezelf kan uitvinden, je hangt nog niet vast aan tradities. Hierbij baseer je je vooral op je buikgevoel en eerdere jeugdbewegingservaring, maar ook en vooral op praktische haalbaarheid."
Chiro Schaarbeek

START!

We willen hier een paar kapstokken aanbieden die een houvast kunnen geven om een nieuwe Chirogroep op te richten. We benoemen kort de rol van een **trekker en een stuurgroep** daarbij en benoemen enkele **basisingrediënten** waarmee je jouw nieuwe Chirogroep een succesverhaal kunt maken. Let wel: dit is **geen zaligmakend draaiboek**. Elke buurt, elke doelgroep en elke vrijwilligersploeg zullen altijd een iets andere aanpak vereisen.

EEN TREKKER EN EEN STUURGROEP

EEN TREKKER

Het is een goed idee om een trekker aan te duiden voor op de opstart van een nieuwe Chirogroep. Dat kan ook een trekkend duo of kerngroepje zijn. Vaak is zo'n trekker de **initiatiefnemer** en ontstaat die functie dus van nature. Die persoon hoeft niet alles te doen, maar kan er wel voor zorgen dat er een taakverdeling is en dat die overzichtelijk blijft en opgevolgd wordt. Het is een pluspunt als die trekker de buurt goed kent. Je zal immers heel wat connecties moeten leggen.

Het is belangrijk dat die trekker een soort **vaste waarde** is binnen de Chirogroep. Die persoon is een belangrijke spil voor de continuïteit van de groep. Een Chirogroep opstarten is één ding, maar een groep levend houden is nog iets anders. De eerste jaren zijn belangrijk om de doorstroom van leiding en leden te bewaken en een bepaalde systematiek, een eigen traditie, te creëren.

Wie kan een trekker zijn?

- Geëngageerde ouders die misschien ooit zelf in een jeugdbeweging zaten
- De volwassen begeleiding (VB) of oud-leiding van een (gestopte) Chirogroep
- Leerkrachten
- Een medewerk(st)er van de jeugddienst
- Een gewester of verbonder (dat zijn vrijwilligers die Chirogroepen ondersteunen)
- Iemand met een hart voor kinderen en jongeren

Bij Chiro Schaarbeek...

Het belangrijkste bij het oprichten van een nieuwe Chirogroep is één of een aantal sterke trekkers die zich voor een aantal jaren willen engageren. Een trekker is de ruggengraat van een Chirogroep."

Chiro Schaarbeek

EEN STUURGROEP

Moeten er veel beslissingen gemaakt worden, zijn er veel zaken die je moet regelen of is er heel wat lobbywerk nodig en zijn er nog maar weinig mensen betrokken bij het opstarten van je nieuwe groep? Dan is het misschien een goed idee om een stuurgroep in het leven te roepen. Dat kan een handig hulpmiddel zijn, maar is zeker niet essentieel. Een stuurgroep kan heel wat realiseren qua **netwerk** in de buurt. Hoe meer mensen, hoe meer connecties.

Wie kan er deel uitmaken van een stuurgroep?

- Onderwijzer
- Een jeugdwerker

- Medewerk(st)er van de jeugddienst
- Geïnteresseerde jongeren
- Oud-leiding die nu in de buurt woont
- Iemand van het gewest
- Iemand uit de buurt met een hart voor kinderen en jongeren

Mogelijke taken voor een stuurgroep

- Mogelijkheden voor een locatie zoeken
- Mee zoeken naar financiële middelen
- Promo maken voor de leidingszoektocht
- Een infoavond organiseren

Denk op voorhand na over het **mandaat van een trekker en een stuurgroep**. Waarover zullen ze beslissen? Waarover niet? Kortom, baken het concrete engagement af en maak hier op voorhand afspraken over. Het is aantrekkelijk om een engagement aan te gaan waar een trekker of stuurgroep zelf veel verantwoordelijkheid kan nemen. Langs de andere kant is beslissingen nemen over financiën, locaties of ledenbereik misschien overweldigend. Je kunt de trekker en/of iemand of enkele mensen van de stuurgroep volwassen begeleiding laten zijn van de Chirogroep. Hun taak is de leidingsploeg en de Chirowerking ondersteunen en mee de **continuïteit van de Chirogroep verzekeren**. De trekker van de opstart kan hier een geschikte persoon voor zijn, maar eventueel kan een andere betrokken persoon die functie opnemen.

Bij Chiro 't Klontje...

Doordat het netwerk van Chiro 't Klontje bij hun opstart nog niet zo groot was, en er geen volwassen begeleiding of oudercomité was, moest de leidingsploeg een groot engagement opnemen om de groep draaiende te houden. Daardoor haakte een deel van de leidingsploeg af. Dat maakte het voor de paar volhouders niet eenvoudig. Gelukkig wint de aanhouder, maar voor Chiro 't Klontje was het al snel duidelijk dat een stuurgroep, volwassen begeleiding en netwerk erg belangrijk zijn om wat druk van de schouders te halen.

Bij Chiro Schaarbeek...

Bij Chiro Schaarbeek is de (mede-)oprichter nog altijd volwassen begeleiding, in duobaan. Samen vangen zij heel wat taken op zodat de leidingsploeg zich in de eerste plaats op hun leden en spelnamiddagen kan richten. Administratie, financiën, vergaderingen voorbereiden, leiding samen brengen, contact met de gemeente, externen en ouders, enz. Dat zijn taken die de volwassen begeleiding op zich neemt. Stilaan begint (groeps) leiding al weleens een extra taakje op te nemen.

Lees meer over de rol van de volwassen begeleiding in *Een klare kijk op je VB*, te downloaden en te bestellen via chiro.be/brochures

DE HOOFDINGREDIËNTEN VAN EEN CHIROGROEP

Een grasveld, een verkleedkoffer, een kookploeg, enz. Sommige dingen zijn leuk meegenomen, maar als opstartende groep kun je het wel even zonder redden. Andere dingen zijn dan weer essentieel. We bespreken daarom de zaken die je écht nodig hebt om Chiro te maken: een leidingsploeg, werkingsmiddelen, een lokaal of een ruimte, leden en een netwerk. Hoe begin je daar aan? Wie betrek je erbij? Hopelijk geeft dit hoofdstuk jou de nodige antwoorden.

LEIDINGSPLOEG

Leiding zoeken: hoe begin je daar aan? Stap voor stap! We geven alvast enkele tips mee. Het is belangrijk om een duidelijk **'visplan'** op te maken: wie staat in voor welke acties en wat is de deadline? Plan met alle betrokkenen een vergadering om zo'n visplan in elkaar te steken. Op hoeveel leiding hopen jullie? Is er een alternatief als je

niet meteen genoeg mensen vindt? Welke profielen zoeken jullie? Bij een niet-gemengde werking is het oké om een niet-gemengde leidingsploeg op te richten. Dat zijn keuzes die jullie zelf maken.

Om een leidingsploeg te vormen, kun je op zoek gaan naar mensen in de buurt die **vroeger in een jeugdbeweging** gezeten hebben of die bij een ander initiatief voor kinderen en jongeren betrokken waren (speelpleinwerking, vakantiewerking zoals Kazou, het jeugdhuis, enz.). Het voordeel van ex-Chiromensen is dat zij het reilen en zeilen van een Chirogroep al kennen. Anderzijds kan dat een uitdaging zijn, want elke Chirogroep is anders.

Mensen **persoonlijk aanspreken** werkt nog altijd het beste! Combineer dat met het uitdelen van een goede, duidelijke **folder**. Doe een beroep op de contacten die de **jeugddienst** heeft met jongeren. De jeugddienst en/of jeugdconsulent kennen vaak heel wat jongeren persoonlijk en kunnen jullie dus helpen door contacten door te spelen. Schakel de jeugddienst dus zeker in bij je leidingszoektocht.

Organiseer een eerste **infoavond**, zodat jongeren zich vrijblijvend kunnen informeren. Op zo'n infoavond krijgen ze een duidelijk beeld van wat er verwacht wordt en wat ze kunnen verwachten als ze meegaan in het project. Leg de randvoorwaarden nog niet op voorhand vast. Geef mee aan geïnteresseerde leiding dat ze **zelf mee kunnen bepalen hoe hun Chirogroep er zal uitzien**.

Leiding zoeken doe je gelukkig niet alleen. Betrek het **gewest** (zie inleiding), het **verbond** en eventueel de **stadswerker** daarbij (als je een groep opricht in Gent, Brussel of Antwerpen). Spreek zoveel mogelijk mensen aan om mee op zoek te gaan en **vergroot je netwerk**. De jeugddienst, de speelpleinwerking, familie, vrienden, de cafébaas of de trainer van een voetbalclub: misschien kennen zij iemand die geschikt is voor je nieuwe leidingsploeg.

Andere plaatsen waar je kunt gaan zoeken:

- ▶▶ Leden of leiding van een oude, opgedoekte (Chiro)groep in de buurt
- ▶▶ Mensen die bij een andere jeugdbeweging stopten: misschien is hun motivatie nog niet uitgebrand, maar stopten ze om andere redenen
- ▶▶ Vrijwilligers van het jeugdhuis
- ▶▶ Jongeren uit de jeugdraad
- ▶▶ Vrijwilligers bij de speelpleinwerking of grabbelpas
- ▶▶ Vrijwilligers bij jeugdwerkorganisaties die geen jeugdbeweging zijn (zeker in de stad), bijvoorbeeld: JES, Formaat, Kras, Habbekrats, enz.
- ▶▶ Allochtone jeugdwerkingen
- ▶▶ Ziekenfondsen (animatoren van vakanties)
- ▶▶ Jeugdpastoraal – plussers
- ▶▶ Sportclubs
- ▶▶ Kunstacademies
- ▶▶ Skatepleintjes
- ▶▶ Middelbare scholen of hogescholen

Er zijn dus enorm veel **'visvijvers'**. Een tip: de jeugddienst van jouw gemeente kan je zeker een lijstje bezorgen met alle erkende jeugdwerkorganisaties uit de buurt die met vrijwilligers werken.

Daarnaast verspreid je best een **open vacature**. Dat is waarschijnlijk minder efficiënt dan mensen aanspreken, maar je bereik is wel groter. Beide hebben dus hun voordelen, dus waarom niet **combineren**? Bij een vacature moeten geïnteresseerden wel zelf de stap zetten. Dat is een grote drempel, dus probeer die zo laag mogelijk te houden. Geef best meerdere opties om je te contacteren, bijvoorbeeld:

Interesse? Bel of sms naar Deniz op 044 44 44 44, spreek Chiro Vlokje aan op Facebook of stuur een mailtje naar deniz@chirovlokje.be.

Maak de vacature **speels en aantrekkelijk**. Het is belangrijk dat de verwachtingen duidelijk zijn. Wat is het engagement? Wat krijg je

ervoor terug? Uiteraard geen financiële vergoeding, maar toch wel honderd andere dingen!

Waar kun je zo'n open vacature verspreiden?

- Je eigen communicatiekanalen, als je die al hebt
- Activiteiten en drukke plaatsen
- Groot bord voor je lokaal
- Facebook en andere sociale media
- De Facebookpagina 'Chiro Erasmus': dat is een Facebookgroep waar oproepen verspreid kunnen worden van Chirogroepen die nog leiding zoeken, bijvoorbeeld om mee op kamp te gaan
- Hogescholen en universiteiten: zeker in steden zijn hier wel wat opties. Studenten blijven trouwens alsmaar vaker tijdens het weekend op hun kot, dus waarom niet combineren met een engagement als Chiroleiding? Probeer met de school af te spreken wat kan. Affiche met afscheurstroken op de valven (mededelingspunt)? Gaan flyereren na de les? Een beeld op de schoolschermen?
- In een minder stedelijke context mag je niet onderschatten hoe vaak mensen het parochieblad nog lezen. Waarschijnlijk zal je toekomstige Chiroleiding je oproep niet lezen, maar misschien wel hun ouders of grootouders? Richt je in je communicatie desnoods rechtstreeks tot hen.
- Brievenbussen in de buurt
- Gratis huis-aan-huiskranten
- Regionale edities van andere kranten
- Regionale radio, tv, krant
- Vrijwilligerswerk.be
- Dubbelpunt (dubbelpunt@chiro.be)

Wil je meer tips? Bekijk dan de brochure *Leiding zoeken, binnenhalen en houden*. Die staat vol do's-and-don'ts. Je vindt die brochure op chiro.be/brochures.

De trekkers van Chiro Schaarbeek plaatsten een oproep om leiding te werven via verschillende kanalen: via het gemeenteblad van Schaarbeek, via de studentenvereniging van VUB en in Bruzz, de stadskrant van Brussel. Die oproep was (onder andere) een uitnodiging voor een infomoment. Hier zijn uiteindelijk zes geïnteresseerden op afgekomen.

Je hebt een grote troef in handen als je leiding een **rolmodel** is voor de leden die je wilt bereiken. Dat klinkt een beetje vaag, maar het is wel belangrijk. Zit je bijvoorbeeld in een erg diverse buurt, dan is je leidingsploeg best ook divers. Anders lijkt je Chirogroep voor bepaalde kinderen een ver-van-mijn-bedshow, iets dat niet voor hen is. Niets is minder waar, natuurlijk: élk kind speelt graag.

EEN LOKAAL

De meeste Chirogroepen hebben een eigen Chirolokaal. Er zijn groepen die het even of altijd zonder doen. Ook al heb je geen lokaal, toch heb je een **ruimte** nodig, in de eerste plaats om te spelen, maar bijvoorbeeld ook een **materiaalhoek** om al je materiaal op te slaan. Je hebt een **afspreekplaats** nodig waar je de werking afspreekt met de leden en een plek om te vergaderen. Weet dat een lokaal heel wat zorg nodig heeft, en dat dus energie vraagt. Daarom is het in eerste instantie soms niet slecht om het op een voorlopige afspreekplaats te houden, om je dan later in op een definitieve plek te nestelen.

Kiezen jullie ervoor om een Chirolokaal te hebben, dan zijn er drie mogelijkheden:

1. Ofwel heb je **eigen lokalen**. Dan heb je de zekerheid er te kunnen blijven. Het nadeel aan eigen lokalen hebben, is dat je zelf moet instaan voor al het onderhoud en de werken. Dat kost veel geld en energie. De aankoop/afbetaling is niet te onderschatten. In een eerste fase is een eigen lokaal kopen vaak gewoon geen optie,

tenzij jullie natuurlijk op de een of andere manier die kans hebben gekregen. Wanneer jullie toch een eigen lokaal zullen beheren, raden we aan om een vzw op te richten. Dat is niet evident en het brengt heel wat administratieve verplichtingen met zich mee (statuten bijhouden, algemene vergadering oprichten, boekhouding bijhouden, enz.). Daarom wordt er meestal gekeken naar volwassen begeleiding en ouders om die taak op zich te nemen. Als het gaat over het beheren van infrastructuur richt je het beste een ondersteunde vzw op die enkel focust op het beheren van de lokalen.

2. Ofwel kunnen jullie **lokalen gebruiken van de gemeente, de parochie of een school**. Daardoor heb je mogelijk niet de zekerheid dat je er mag blijven, en daarom is een goede overeenkomst belangrijk. Als het allemaal een beetje meezit, heb je in deze situatie wel het voordeel dat je niet of in mindere mate zelf moet instaan voor het onderhoud en de werken aan het gebouw. Er zijn verschillende soorten overeenkomsten waarmee je het gebruik van de lokalen kunt vastleggen. Zo kun je lokalen huren, in bruikleen nemen, pachten, enz. Bij een erfpachtregeling wordt er meestal aangeraden om een vzw oprichten, daarom is het belangrijk dat jullie eerst goed uitzoeken welke overeenkomst er voor jullie neus ligt. Daarnaast is het belangrijk dat je hiervoor een **schriftelijke overeenkomst** hebt waarin de rechten en plichten van de eigenaar en de gebruiker omschreven staan. Grotere gemeenten hebben vaak binnen de jeugddienst iemand die instaat voor de lokalen van (nieuwe) jeugdverenigingen. Dat is de man of vrouw die je moet hebben.
3. Ofwel kiezen jullie ervoor om een **ruimte te delen met een andere organisatie**. Niet alle gemeenten en steden hebben evenveel ruimte om nieuwe jeugdlokalen te zetten. Daarom gebruiken sommige organisaties dezelfde ruimte. Het kan prima werken, maar goede afspraken zijn zeker nodig.

Bij Chiro Schaarbeek...

Een eigen lokaal was voor Chiro Schaarbeek belangrijk. Voor het leidingslokaal was een must voor de trekkers: een eigen leidingslokaal vormt een veilige ruimte voor de nog onervaren leiding, het is een eigen plek waar ze elkaar kunnen leren kennen, een band opbouwen met elkaar en zich thuis kunnen voelen.

Alle informatie over het oprichten van een vzw, soorten overeenkomsten en het delen van lokalen vind je op jeugdlokalen.be. Meer vragen? Of nog extra info nodig? We hebben in de Chiro een aanspreekpunt Lokalen. Je kunt een mailtje sturen naar lokalen@chiro.be met je vraag over lokalen, vzw's, verzekeringen, enz.

LEDEN

Beslis op voorhand hoe jullie de leden zullen **indelen**. Gaan jullie direct voor het klassieke concept van zes **afdelingen**? Of doen jullie eerst bijvoorbeeld een try-outfase met enkel -12-jarige leden of enkel +12-jarige leden? Of gaan jullie bijvoorbeeld voor twee afdelingen: een voor -12 en een voor +12? Ervaring leert ons dat het makkelijker is om leden jonger dan 12 jaar te werven. Als je enkel leden jonger dan 12 jaar werft, wees je er dan wel van bewust dat het nog een hele tijd duurt voordat leden doorstromen naar leiding.

Om leden te **zoeken** en te **werven**, is het eerste instantie belangrijk om contact te maken met de **scholen** in de buurt. Denk hierbij terug aan het in kaart brengen van je buurt en het belang van je buurtpotentieel. Alle kinderen gaan immers naar school. De school en de leerkrachten kunnen een belangrijke brugfiguur zijn voor ouders. **Ouders** zijn immers ook belangrijk: zij beslissen, vooral bij jonge leden, vaak of hun kind al dan niet naar de Chiro gaat. Naast flyerjes van je nieuwe Chirogroep uitdelen aan leerlingen is het een sterke wervingsactie om op de **school** een leuk spel te spelen met de leerlingen, bijvoorbeeld tijdens de middagpauze. Uiteraard maak je hierover goede afspraken met de school.

Als je via scholen wilt werven, hou dan zeker rekening met andere Chirogroepen of jeugdbewegingen in de buurt: zij hebben waarschijnlijk al heel wat leden uit die scholen in hun groep. Maak daar dus goede afspraken over. Verdeel bijvoorbeeld welke jeugdbeweging in welke school gaat werven. Op die manier vermijd je dat je in het vaarwater komt van andere jeugdbewegingen in de buurt.

Bij Chiro Schaarbeek...

Bij Chiro Schaarbeek was de school in de buurt de belangrijkste spil in het werven van leden. Mede aangestuurd vanuit de school zelf, werd er een infomoment georganiseerd voor ouders. Vanuit enkele enthousiaste ouders en leerkrachten is de mond-tot-mondreclame ontstaan, wat eigenlijk nog de beste vorm van reclame bleek te zijn.

Bij Chiro 't Klontje...

Chiro 't Klontje organiseerde voor ze van start gingen een leefweek in de grote vakantie. Dat was niet alleen nuttig om een band te creëren binnen de nieuwe leidingsploeg, maar ook om leden te werven. Een groot deel van de kinderen die aanwezig waren op de leefweek hebben zich ook ingeschreven voor de wekelijkse werking van de Chirogroep die in september van start ging. Logisch, want zo'n minikamp smaakt natuurlijk naar meer. Het jaar daarna heeft Chiro 't Klontje voor één week de speelpleinwerking van Tienen overgenomen. Uiteraard konden ze daar naar hartenlust reclame maken voor hun Chirogroep.

De brochures Min Twaalf en Plus Twaalf zijn gratis te downloaden en te bestellen via chiro.be/brochures. Beide publicaties staan boordevol tips om leden te werven en te houden. Must-read lectuur voor een nieuwe Chirogroep, dus.

WERKINGSMIDDELEN

Een jeugdbeweging mag niet als doel hebben om veel geld te verdienen en winst te maken. Toch heb je wel **centen nodig**, onder andere om je wekelijkse werking te verzorgen, activiteiten te organiseren, je lokaal te onderhouden, om op kamp te gaan, enz. Veel Chirogroepen hebben na verloop van tijd een reservepotje, maar een opstartende groep begint vaak met niets. Dat is moeilijk, maar (opstartende) groepen kunnen vaak wel op **ondersteuning** rekenen. Check bij de jeugddienst van je gemeente of jullie een **startsubsidie** kunnen krijgen.

Daarnaast vragen zo goed als alle groepen **lidgeld**. Per lid betaal je als Chirogroep € 7,93* lidgeld en € 4,07* voor de verzekeringen aan Chirojeugd Vlaanderen (meer uitleg in het hoofdstuk 'Administratie'). In totaal is dat net € 12*. Goed nieuws: een nieuwe Chirogroep moet het eerste werkjaar het lidgeld niet betalen.

De meeste Chirogroepen vragen rond de € 20 à € 25 lidgeld, waardoor ze per lid € 8 à € 13 overhouden na de betaling aan Chirojeugd Vlaanderen. Je kunt er ook voor kiezen het lidgeld zo laag mogelijk te houden of via een afbetalingsplan te werken, waardoor kinderen en jongeren die het thuis financieel moeilijk hebben ook de kans krijgen om naar de Chiro te komen. Zo vraagt Chiro Dolfijn geen lidgeld aan hun leden, en betalen ze de € 12 aan Chirojeugd via geldinzamelacties.

* Die bedragen dateren van 2017, en kunnen misschien licht veranderd zijn wanneer je deze brochure leest.

Ook voor je **kamp** zal je inschrijvingsgeld moeten vragen aan je leden om financieel rond te komen. Hoeveel, dat hangt deels van de kosten af: kampplaats, eten, materiaal, transport, tentenhuur, enz. Om een idee te geven: de meeste Chirogroepen vragen rond de € 110 kampgeld per lid. Dat dekt zeker niet de hele lading. Om je kampkosten te kunnen betalen, organiseer je best nog wat

winstgevende activiteiten als een eeddag, fuif of quiz. We staan er met de Chiro niet achter om alle kosten van een kamp naar de leden door te sluizen, omdat het voor sommige gezinnen dan onbetaalbaar wordt.

Geef ouders hier duidelijk uitleg over bij de aanvang van het werkjaar, via een **infomomentje of een huisbezoek**. Als er ouders zijn die het kampgeld moeilijk kunnen betalen, kun je verschillende maatregelen nemen om het kind niet de dupe te laten zijn van de situatie. Je wilt immers iedereen mee op kamp. Mogelijke oplossingen zijn een afbetalingsplan, of een solidariteitspotje dat je opbouwt door aan andere leden enkele euro's extra te vragen of een winstgevende activiteit te organiseren. Ook is er voor die gezinnen soms ondersteuning via het OCMW of de mutualiteit mogelijk.

Naast lidgelden en subsidies via je gemeente zijn er nog heel wat andere mogelijkheden om geld in te zamelen, vaak afhankelijk van je buurt of gemeente. Misschien is er wel een gestopte Chirogroep uit de buurt die nog een potje met centen bewaard heeft? Ook zijn er andere organisaties die jouw nieuwe groep graag ondersteunen: sommige organisaties geven immers projectsubsidies, bijvoorbeeld om je lokaal rolstoeltoegankelijk te maken. Denk aan de volgende organisaties: Koning Boudewijnstichting, Cera en Dokter Jules. Zij geven subsidies voor projecten met een maatschappelijke meerwaarde.

Bij Chiro Schaarbeek...

Bij de opstart van een nieuwe Chirogroep heb je geen geld. Aangevraagde subsidies moeten nog binnenkomen, maar ondertussen moet je wel al kosten maken. Enorm belangrijk hierbij is je netwerk. Zo kreeg Chiro Schaarbeek gratis een lokaal ter beschikking van het gemeenschapscentrum, ze moesten enkel de brandverzekering betalen. Een geluk bij een ongeluk is dat Chiro Vilvoorde net opgedoekt was. Zij wilden hun spelmateriaal kwijt, wat Chiro Schaarbeek graag overnam.

Bij Chiro 't Klontje...

Chiro 't Klontje had een startbudget, doordat een Tiense Chirogroep die een aantal jaren daarvoor opgedoekt was nog een aanzienlijk potje had.

Je kunt **acties organiseren** om geld in het laatje te brengen, zoals een wafelverkoop, een eestfeestijn, sponsors zoeken, een carwash, enz. Hiermee maak je trouwens direct promo voor je nieuwe Chirogroep – twee vliegen in een klap!

Mocht je al over een lokaal beschikken, dan kan **verhuur** hiervan een goede bron van inkomsten zijn. Voor meer info over de mogelijkheden hiervoor kun je terecht bij het Centrum voor Jeugdtoerisme: cjt.be. Het is echter niet eenvoudig om als startende Chirogroep al over een lokaal te beschikken dat aan de normen voldoet. Bij het verhuren van lokalen komt heel wat kijken, dus is het logisch dat dit niet de prioriteit is van een startende groep.

Laat zeker weten aan Chirojeugd Vlaanderen dat jullie een opstartende Chirogroep zijn (costa@chiro.be). Startende groepen krijgen een **startpakket**. Daar zit al heel wat bruikbaar materiaal in:

- ▶▶ Afdelingsboeken, Groepsleidingsboek, Chiroboek
- ▶▶ Leidingsmap met allerlei praktische info
- ▶▶ Waardebond van De Banier, de Chirowinkel waar je heel wat knutsel- en spelmateriaal kunt kopen
- ▶▶ Bekendmakingsmateriaal: folders, kaartjes, affiches, ouderbrochures
- ▶▶ Gepersonaliseerde Chirovlag
- ▶▶ EHBO-koffer

Hebben jullie moeite om de eindjes aan elkaar te knopen? Doen jullie inspanningen om jullie Chirowerking laagdrempelig te houden, bijvoorbeeld in functie van maatschappelijk kwetsbare kinderen en jongeren? Dan is het de moeite om aan te kloppen bij het **Solidariteitsfonds** van Chirojeugd-Vlaanderen vzw. Dat is een fonds waarin andere Chirogroepen en Chirojeugd Vlaanderen zelf centen storten. Zo zijn zij solidair met Chirogroepen die het financieel en materiaal moeilijker hebben. Voor meer info en voorwaarden neem je een kijkje op chiro.be/solidariteitsfonds.

Als opstartende Chirogroep is het belangrijk om goede afspraken te maken over **kasbeheer**. Neem even de tijd om een transparant systeem uit te denken dat werkt voor jullie. In het begin is het aan te raden dat de trekker en/of stuurgroep hierin een rol opnemen. Het is voor nieuwe leiding een hele klus om het financiële luik er nog bij te nemen.

Vijf tips voor goed financieel beheer

1. Maak **één iemand verantwoordelijk** voor het opvolgen van de financiën. Kies voor iemand anders dan de groepsleiding. Zorg dat er maandelijks een overleg is tussen de groepsleiding en de financieel verantwoordelijke, zo wordt het een gedeelde verantwoordelijkheid.
2. **Beperk het aantal volmachthebbers** over de rekening(en) van de Chirogroep.
3. Hou van jullie Chirowerking een **kasboek** bij. Dat is een duidelijk financieel overzicht van jullie uitgaven en inkomsten. Hier noteer je alle inkomsten en uitgaven per datum. Voeg de rekeningetjes en facturen hierbij.
4. Maak de financiën **bespreekbaar**. Geef een paar keer per jaar een kort overzicht van de financiën aan de leidingsploeg. Geen saai overlopen van alle inkomsten en uitgaven, maar gewoon een korte samenvatting. Geef een duiding bij 'sterke' dalingen

of stijgingen op de rekening. Moet je grote aankopen doen? Bespreek ze dan in groep. Op die manier voelt de leiding zich betrokken bij de financiën van hun werking en is er transparantie.

5. Maak in het begin van het werkjaar een **begroting** op. Lijst de verschillende uitgaveposten op en bepaal hoeveel geld jullie aan welke uitgavepost verwachten te besteden. Zo kunnen jullie op voorhand inschatten waar jullie geld aan besteed wordt en voorkom je onaangename verrassingen zoals onverwacht verlies of financiële tegenvallers.

NETWERK

Een uitgebouwd netwerk is onmisbaar voor elke goed functionerende Chirogroep. Goede **connecties** kunnen je helpen bij je werking. Denk daarbij aan de **ouders** van je leden en leiding, **andere Chirogroepen of jeugdbewegingen** in de buurt, andere organisaties of **verenigingen** zoals een de lokale sportclub of hobbyclub, en natuurlijk je **gemeente**. Wie weet is een van de ouders van je leden of leiding vrachtwagenchauffeur en kan die jullie helpen bij het kampvervoer? Bij andere Chirogroepen of jeugdbewegingen kun je reclame maken voor jouw eeftestijn, of hun grote eettent lenen voor een evenement.

Sta daarom regelmatig stil bij je netwerk: welke (potentiële) netwerkpartners zijn er in jouw buurt, met wie heb je een band, en met wie kun je die in de toekomst opbouwen? Tijdens jouw voorbereidend buurtonderzoek (zie deel 1) zou je hier al een goed beeld van moeten krijgen. Het is wel belangrijk dat je je netwerk blijvend **onderhoudt** en **versterkt**. Je kunt daar veel verschillende zaken voor doen: langsgaan op de evenementen van andere (jeugd) verenigingen in de buurt of van de gemeente, een standje uitbaten op de kerstmarkt, naar de jeugdtraad gaan, enz.

Bij Chiro Schaarbeek...

Chiro Schaarbeek heeft enorm veel steun gekregen van het gemeenschapscentrum en de lagere school in Schaarbeek. Van het gemeenschapscentrum kregen ze een gratis lokaal aangeboden en de school heeft er mee voor gezorgd dat heel wat ouders en leden tot bij Chiro Schaarbeek kwamen.

Bij Chiro 't Klontje...

Doordat Chiro 't Klontje hun groep opstartte in een school hadden ze meteen een partner om promo te maken. De band met de school was goed, waardoor ze elk jaar de Chiro mochten voorstellen in de verschillende klasjes. Wat ook geholpen heeft om een netwerk op te bouwen, is dat er iemand in de naam van de Chiro in de buurtvereniging gestapt is. Op die manier kregen ze wel wat gedaan van de buurt. Ten slotte hadden ze een goede band met de scouts van Tienen, en gingen ze shiften draaien op elkaars fuif. Handig!

ADMINISTRATIE

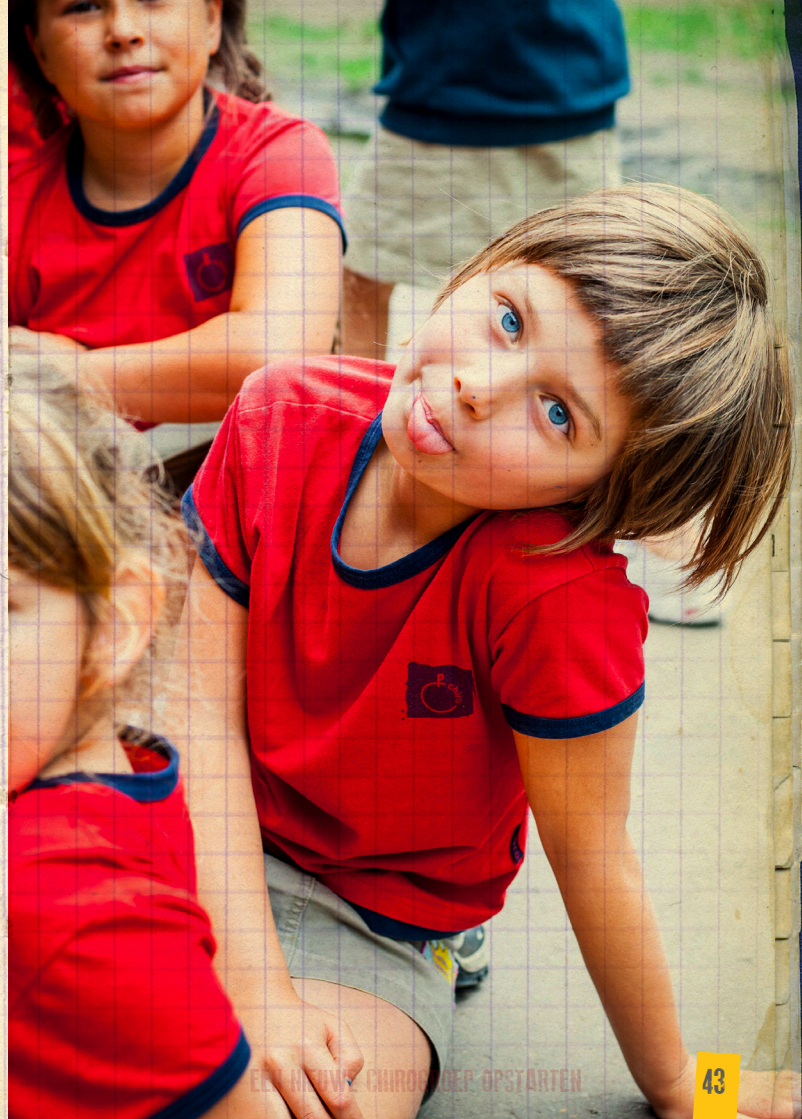
Uiteraard moeten er enkele administratieve zaken geregeld worden. We geven alvast een **checklist** mee, zodat je niets uit het oog verliest.

Wat?	Waar?
Stamnummer aanvragen bij Chirojeugd Vlaanderen	info@chiro.be of 03-231 07 95
Je Chirogroep aansluiten via het Groepsadministratieportaal (GAP). Voor een aansluiting bij de Chiro betaal je de volgende zaken: <ul style="list-style-type: none">▶ € 7,93* per persoon als lidgeld. Een nieuwe Chirogroep moet het lidgeld het eerste werkjaar niet betalen.▶ € 4,07* per persoon voor de verzekering burgerlijke aansprakelijkheid, medische zorgen, dood en invaliditeit. <i>*Die bedragen dateren van 2017 en kunnen dus licht veranderd zijn wanneer je deze brochure leest.</i>	https://gap.chiro.be
Dubbelpunt, ons maandelijks leidingsblad, aanvragen. Dat is volledig gratis.	chiro.be/dubbelpunt

Wat?	Waar?
<p>Papierwerk voor je lokaal als je er een hebt: brandverzekering, bouwvergunning, overeenkomsten, vzw-statuten, enz.</p>	<p>Via chiro.be/lokalenmap en op jeugdlokalen.be</p>
<p>Je laten erkennen als jeugdwerkvereniging bij je gemeente. In veel gemeenten zijn er naast erkenningssubsidies ook subsidies voor startende jeugdverenigingen. Pols zeker naar de mogelijkheden. Afhankelijk van de gemeente waarin je de nieuwe Chirogroep opstart, komen er nu wel nog andere administratieve taakjes de kop opsteken. Laat je hierdoor niet afschrikken, dat gaat meestal erg snel.</p>	<p>Bij de jeugddienst, vrijetijdsdienst of jeugdconsulent van je gemeente</p>

In de brochure *VAST EN verZEKERing* vind je alle informatie over de Chiropolis. Die ga je automatisch aan wanneer je je groep via GAP aansluit bij Chirojeugd Vlaanderen.

NA DE OPSTART

Check check, we zijn hopelijk vertrokken! Toch is het na de opstart belangrijk enkele zaken te onderhouden. We geven de voornaamste zaken even mee.

LEIDINGSPLOEG VERSTERKEN

Goede afspraken binnen de leidingsploeg, dat is zeer belangrijk. Hoe zullen jullie hiertoe komen? De meeste leidingsploegen organiseren wekelijks of tweewekelijks een **leidingsvergadering**, waarbij allerlei praktische zaken besproken worden. Programma's (de activiteiten of spelletjes die je plant te doen) worden overlopen, activiteiten worden verder uitgedacht, er wordt vergaderd over geld in het laatje, het netwerk, leden werven, enzovoort. Maak afspraken over wanneer en waar zo'n leidingsvergadering plaatsvindt, wie er (niet) aanwezig kan zijn, wie de vergadering leidt, wie notuleert, enzovoort. Partners in crime zijn het gewest en natuurlijk ook je volwassen begeleiding. Zij hebben vanuit hun (Chiro-)ervaring een heleboel tips om een vergadering in goede banen te leiden. Misschien zien ze het zelf zitten om de voorbereiding van de leidingsvergadering de eerste keren op zich te nemen.

Hoe is de **sfeer**? Om de motivatie erin te houden, is het belangrijk dat leiding een leuke tijd heeft, zich aanvaard voelt en een band creëert met elkaar. Vaak worden leidingsploegen immers ook hechte vriendengroepen. Zo wordt leiding geëngageerd om naar de Chiro te komen en zich ervoor in te zetten: het is voor hen plezierig en ze kunnen samen zijn met vrienden. Organiseer een leuke activiteit of

een leidingsweekend, of ga gewoon samen na de vergadering wat nababbelen op café. Als je hier problemen rond ervaart, staan er een heleboel tips in de brochure *Leiding zoeken, binnenhalen en houden*.

Bij Chiro Schaarbeek...

"Een van de belangrijkste manieren om je leidingsploeg gemotiveerd te houden, is van de leidingsploeg een echte vriendengroep maken. Maak dus tijd voor ontspanning, elkaar leren kennen, samen dingen doen."

Chiro Schaarbeek

Verder is het belangrijk dat je leiding voldoende bagage heeft om aan degelijk jeugdwerk te doen. De Chiro organiseert zelf tal van **vormingen**. Die zijn niet erg duur, en daarbovenop krijg je dat in vele gemeenten terugbetaald via vormingssubsidies. Neem zeker en vast eens een kijkje op chiro.be/vorming.

ZICHTBAARHEID VERHOGEN EN NETWERK VERSTERKEN

Als Chirogroep wil je zichtbaar en herkenbaar zijn en een vaste waarde in je buurt of gemeente. Als je de herkenbaarheid van je Chirogroep wilt verhogen, volstaat het niet om enkel fysiek aanwezig te zijn in de buurt. Omstanders moeten weten **wat Chiro precies is**. In deel 2 van deze brochure – 'Wat is dat eigenlijk, een Chirogroep?' – schetsten we dat al. Zoals ook daar aangehaald, lijkt het voor mensen die de Chiro kennen vanzelfsprekend wat Chiro is. Je mag er echter niet van uitgaan dat dat voor iedereen geldt. Maak met je groep tijd om hierover na te denken en er werk van te maken. Probeer de **essentie** van wat jullie doen te vatten in een korte en duidelijke uitleg en gebruik die in al je communicatie: de website, mails, flyers, affiches of – en dat is vaak nog de beste manier – in een gesprek.

Daarnaast is het belangrijk om **aanwezig** te zijn in de buurt, en niet enkel tijdens jullie werking. Maak de afweging of het nuttig kan zijn om met de leidingsploeg aanwezig te zijn op buurtfeesten, een kerstmarkt en andere lokale initiatieven. Zoals je al eerder las, is dat belangrijk voor het versterken en uitbreiden van jullie netwerk. Nog positieve gevolgen van aanwezig te zijn op zulke evenementen kunnen zijn dat je de buurt leert kennen en de buurt jou, dat je aan een positief imago kunt werken, en dat je nieuwe connecties kunt leggen die tot nieuwe leden of misschien wel wat extra sponsoring kunnen leiden. En last but not least werk je op die manier aan de sfeer binnen je leidingsploeg. Samen dingen doen kan gewoon leuk en ontspannend zijn. Let er wel op dat je Chiroagenda snel vol zal zitten. **Durf nee te zeggen** als jullie overbevraagd worden.

Bij Chiro 't Klontje...

De leidingsploeg van Chiro Schaarbeek toonde zich actief in de buurt door deel te nemen aan lokale (rommel)markten, aanwezig te zijn bij de opening van het nieuwe jeugdhuis, een handje te helpen achter de bar tijdens een quiz van het gemeenschapscentrum, enz. De volwassen begeleiding heeft een belangrijke functie om te filteren in al die vragen en voorstellen. Zij bewaakten dat de ploeg niet opgebrand geraakte. Helpen op verjaardagsfeestjes of een workshop geven op een schoolfeest zijn leuke projecten, maar gingen het petje van de leidingsploeg dan weer net te boven.

Ten slotte kun je je zichtbaarheid verhogen op nog **zoveel andere manieren**: een groot bord op een drukke plaats met info over jullie volgende activiteit, Chiroballonnen aan alle brievenbussen van jullie leden ter verrassing, een open aanbod waarbij alle kinderen uit de buurt welkom zijn om mee te springen op jullie springkasteel, een vriendjesdag waarbij elk lid een vriendje of vriendinnetje meeneemt, deur aan deur wafels verkopen om op kamp te kunnen gaan, spelen in het bos of in de stad, een Facebookpagina up-to-date

houden, zorgen dat je Chirogroep vermeld staat in gemeentelijke infobrochures en -krantjes, enz.

CONTACT MET DE OUDERS

Een goed imago en veel leden is dikwijls te danken aan een goed contact met de ouders. Ouders zijn voor de buitenwereld **ambassadeurs** voor jullie Chirowerking, dus onderschat hun rol niet. Denk na over de communicatie, betrokkenheid en eigenaarschap. Een Chirowerking is pas echt sterk als ze door veel handen wordt gedragen, ook door die van de ouders. Zij zijn de ideale hulp voor eetdagen, kampvoorbereidingen, maar zeker voor ledenwerving. Het belang van **mond-tot-mondreclame** valt niet te onderschatten. Je begrijpt dus wel waarom een goed contact essentieel is. Enkele tips:

- Geef op zondag na de werking een tasje koffie aan de ouders die hun kind komen halen. Zo blijven ze langer, leer jij hen kennen en kun je babbelen over wat zij voor de Chiro kunnen betekenen.
- -Verstuur een leuk nieuwjaarskaartje met een foto van de leidingsploeg.
- Een grote aanrader: jaarlijks huisbezoeken doen, bijvoorbeeld voor het kamp en/of aan de start van je Chirojaar om je leden in te schrijven. Zo leer je trouwens je leden beter kennen, en win je het vertrouwen van de ouders.
- Een ouderdag, waarbij ouders mogen meespelen op zondag. Als je dat goed voorbereidt, is dat vaak een schot in de roos.
- Een maandboekje over je Chirowerking. Daar kunnen zaken in staan als het spelprogramma voor de komende maand, activiteiten, info over het kamp, een leuk tekstje, een interview met een lid, toffe foto's, enz.
- Een goed onderhouden website en/of Facebookpagina is belangrijk. Post regelmatig toffe foto's of tekstjes.

Bij Chiro 't Klontje...

Het contact tussen de leidingploeg van Chiro 't Klontje en hun ouders verliep in het begin stroef, waardoor ze niet echt konden terugvallen op ouderparticipatie voor Chiro-evenementen. Dat veranderde toen twee ouders meegingen als kookouder op kamp. Die ouders kenden tamelijk wat gezinnen waarvan de kinderen naar Chiro 't Klontje gingen, en zo ging de bal aan het rollen.

JEUGDRAAD

De jeugdraad is een maandelijks overleg waar – in de ideale wereld – alle jeugdverenigingen van jouw gemeente vertegenwoordigd zijn. Hij geeft **advies** aan de gemeente over zaken zoals speelruimten, het subsidiereglement of het fuifbeleid. Daarnaast zet je jeugdraad **projecten** op voor en door de jeugd, zoals een gezellig zomerfestival. Door iemand van je ploeg af te vaardigen naar de jeugdraad ben je niet alleen op de hoogte van wat er leeft in de gemeente maar leer je ook van andere jeugdverenigingen. Het is dus de ideale plaats om raad te vragen aan andere jongeren en jeugdbewegingen.

EVALUEREN

Ten slotte is het belangrijk dat je je werking regelmatig onder de loep neemt. Niet alles zal van de eerste keer perfect lopen, en dat verwacht ook niemand. Geef je groep de kans om **langzaam te groeien**. Door te evalueren kun je in kaart brengen wat goed liep en wat minder goed, wat werkt en wat niet, of wat nog ontbreekt. Aan de hand hiervan kun je nieuwe acties en doelen vooropstellen of **bijschaven**. Voorzie dus regelmatig enkele **evaluatiemomenten met de hele ploeg**. Evalueer de sfeer, het ledenbereik, jullie activiteiten, financiën, manier van begeleiden enzovoort. Soms is het handig om een evaluatie door een min of meer externe

te laten begeleiden. Jullie meter of peter van het gewest of jullie volwassen begeleiding, bijvoorbeeld. Maak zaken zoals engagement en motivatie bespreekbaar, zodat er geen frustraties opborrelen.

Ben je op zoek naar inspiratie om zelf op een luchtige manier zo'n evaluatiemoment te organiseren? Dan kun je altijd eens een kijkje nemen in de methodiekendatabank: chiro.be/methodieken.

Bij Chiro 't Klontje...

Doordat er aanvankelijk weinig evaluatie- en sfeermomenten waren bij Chiro 't Klontje, liepen de spanningen in de leidingsploeg wat op. Toen is er een 'smijt-het-eruit-momentje' georganiseerd, waardoor iedereen zijn of haar hart kon luchten. Dat was erg productief. Zo'n evaluatiemoment wordt best elk jaar ingepland. Voor een startende groep is enkele keren per jaar evalueren zeker niet overdreven.

LEESTIPS

Voor het maken van deze brochure maakten we meermaals gebruik van het bestaande materiaal van Chirojeugd Vlaanderen. Wil je meer lezen over ledenwerving, verzekeringen, leiding zoeken, enz.? Dan kun je er onze brochures op nalezen. Alle brochures kun je gratis bekijken of bestellen via chiro.be/brochures.

- ▶▶ Min twaalf
- ▶▶ Plus twaalf
- ▶▶ Leiding zoeken, binnenhalen en houden
- ▶▶ Een klare kijk op je VB
- ▶▶ Jeugdlokalen en financiën
- ▶▶ Jeugdlokalen en overeenkomsten
- ▶▶ Jeugdlokalen en brandveiligheid
- ▶▶ Jeugdlokalen en inbraakpreventie
- ▶▶ Jeugdlokalen en het bouwproces
- ▶▶ Jeugdlokalen en verhuur
- ▶▶ VAST EN verzekering
- ▶▶ Welkomstbrochures voor ouders, beschikbaar in: Nederlands, Frans, Engels, Turks, Arabisch

Chirojeugd Vlaanderen
Kipdorp 30 | 2000 Antwerpen
03-231 07 95

costa@chiro.be (cel continuïteit & stad Chirojeugd Vlaanderen)
femke.hoebrechts@hotmail.be (mede-oprichtster Chiro 't Klontje in Tienen)
evelien.coeckelberghs@gmail.com (mede-oprichtster Chiro Schaarbeek)
rbrondeel@gmail.com (Chiro Jijippeke)

Deze brochure is het resultaat van het denkwerk van de cel Continuïteit en Stad: Sofie Van Keymeulen, Nele De Cnaep en Michael Tubex. Je kunt ons altijd mailen via costa@chiro.be.

Veel dank aan de mensen die nalazen en feedback gaven: Jane Baertsoen, Joris Roels, Merijn Van de Geuchte, Ruben Brondeel en Dieter Van Orshoven. Dank aan Chiro Schaarbeek (Evelien Coeckelberghs en Ruben Brondeel) en Chiro 't Klontje uit Tienen (Anna De Kinder en Femke Hoebrechts) voor de vele goede voorbeelden.

Ook dank aan Bart Boone voor de taalcorrectie, Anne-Marie De Roeck voor de communicatietips en Jan Van Bostraeten voor de mooie vormgeving en foto's.

**Meer tips nodig? Wil je eens praten?
De Chirokoepel biedt graag ondersteuning aan nieuwe
Chirogroepen. Contacteer ons, en we helpen je graag verder.**

Wettelijk Depot: D/2017/2909/8

Vlaanderen
verbeelding werkt